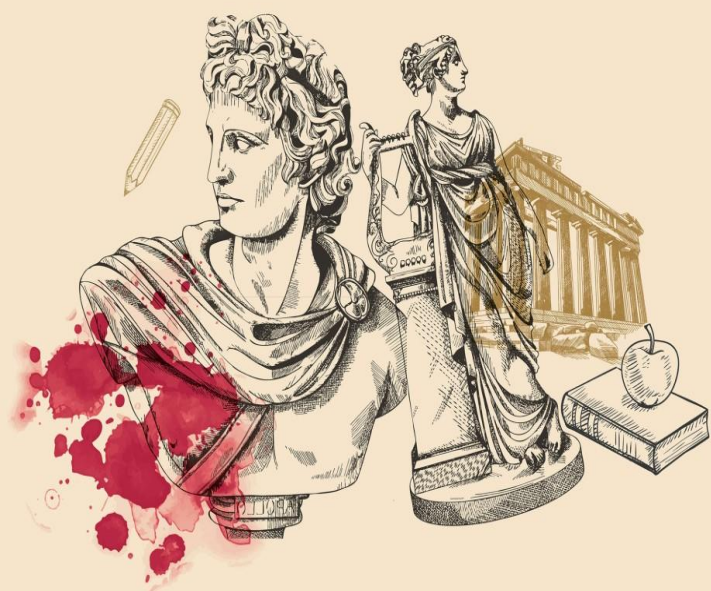

8 Πανελλήνιο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Εκπαίδευση & Πολιτισμός
στον 21ο αιώνα

13-14 Μαΐου
2023

«Κάθε Τετάρτη στο Μουσείο,
συντροφιά με ένα βιβλίο!»

*Εργαστήρια Φιλαναγνωσίας και Δημιουργικής Γραφής
στο Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα*

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | ΕΛΛΑΔΑ ©

Κατερίνα Τζαβάρα

Εκπαιδευτικός MSc – Συγγραφέας
Εκπαιδευτικά Προγράμματα IMMA

kemit.education@imma.edu.gr

ΜΟΥΣΕΙΟ

Σύγχρονη μουσειακή πραγματικότητα

- Συνύπαρξη τεχνών
- Νέες ανάγκες εκπαιδευτικής δράσης
- Ανομοιογενές ανθρώπινο δυναμικό
- Συμπερίληψη & Ψυχαγωγία
- Επικοινωνία Μουσείου – Σχολείου

Άνθρωποι – Εκθέματα – Ιστορίες – Χώρος

Διαδραστική επικοινωνία

Ο χώρος ως φυσικό & κοινωνικό περιβάλλον, ως περιβάλλον (place) όπου το άτομο δημιουργεί σε συγκεκριμένο πλαίσιο, λαμβάνει ερεθίσματα και ιδέες δημιουργικής έκφρασης, αλληλεπιδρά.

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Δημιουργικότητα & Δημιουργική Γραφή

Δημιουργικότητα= αναγκαία δεξιότητα του 21^{ου} αιώνα

- Αποκλίνουσα σκέψη
- Παραγωγή πρωτότυπου έργου
- Γνωστική ετοιμότητα
- Έξυπνη επίλυση προβλημάτων

Η ενασχόληση με δημιουργικές δράσεις γραφής σε σχέση με τον πολιτισμό προωθούν τη βιωματική προσέγγιση της μουσειακής πραγματικότητας.

Δημιουργική Γραφή

- Δημιουργική διαδικασία
- Λογοτεχνική γραφή
- Συγγραφικές δεξιότητες

- Επαναπροσδιορίζει και εμπλουτίζει τη σχέση με τον εαυτό και τους άλλους
- Ενισχύει την αυτοεκτίμηση
- Προσφέρει ευέλικτους τρόπους διαχείρισης του κόσμου

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Φιλαναγνωσία & Δημιουργική Γραφή στο Μουσείο

Τα αντικείμενα που εκτίθενται στα μουσεία προσδίδουν και τον ανάλογο εκπαιδευτικό χαρακτήρα, ενώ η μαθησιακή τους αξία συμβάλλει στη βιωματική προσέγγιση της πραγματικότητας (Κανάρη & Ράπτου, 2016)

Η λειτουργία των μουσείων δημιουργεί διαφορετικά περιβάλλοντα αφήγησης καθώς ενσωματώνει αντικείμενα, ανθρώπους, ιστορίες και τόπους (Macleod, Hourston Hands & Hale, 2012) και παρακινεί τα παιδιά να γίνουν αναγνώστες και συγγραφείς μέσα από τη διάδραση με τα εκθέματα.

Σύνδεση Ιστορίας με Λογοτεχνία

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Εκπαιδευτική – Μουσειακή καινοτομία

Λειτουργία εργαστηρίων φιλιανγνωσίας & δημιουργικής γραφής για παιδιά
σε συνδυασμό με την Ιστορία και την Τέχνη
μέσα στο Μουσείο κάθε Τετάρτη απόγευμα
Οκτώβριος – Νοέμβριος 2022 & Ιανουάριος – Απρίλιος 2023

Εκπαιδευτικά Προγράμματα – Διαδραστικές Ξεναγήσεις – Εργαστήρια

Εκπαιδευτικός & Επιμορφωτικός Ρόλος του Μουσείου

Βιωματική Μάθηση – Ιστορική Μνήμη - Ψυχαγωγία

Εισηγήτρια εργαστηρίων: Κατερίνα Τζαβάρα, Εκπαιδευτικός MSc – Συγγραφέας, Εκπ/κά Προγράμματα IMMA

Οργάνωση: Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα

Υλικοτεχνική υποστήριξη: Σίλια Φασιανού, Διαχειρίστρια πολιτιστικής κληρονομιάς IMMA

Ελένη Μαυρίδου, Ιστορικός IMMA

Γραφιστική επιμέλεια video: Σίλια Φασιανού

Κείμενα – Φωτογραφικό υλικό: Κατερίνα Τζαβάρα

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα είναι το μοναδικό μουσείο στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης όπου έχει εντάξει στον εκπαιδευτικό του σχεδιασμό βιωματικά εργαστήρια για παιδιά, που αξιοποιούν τη Λογοτεχνία και τη Δημιουργική Έκφραση και Γραφή για τη βελτίωση του προφορικού και γραπτού λόγου, την καλλιέργεια της θετικής σχέσης με το βιβλίο και την αγάπη για τις τέχνες, την Ιστορία και τον πολιτισμό μέσα σε ένα οργανωμένο πλαίσιο ψυχαγωγίας και μάθησης.

Οι παιδαγωγικές αρχές της Μουσειακής Εκπαίδευσης συναντούν τις συγγραφικές τεχνικές και τις σύγχρονες μεθόδους παρατήρησης ενός εικαστικού έργου ή κειμένου.

Η σύγχρονη διδακτική προσέγγιση της Ιστορίας «δανείζεται» μεθόδους και πρακτικές από συναφείς κοινωνικές επιστήμες, όπως η Μουσειολογία, η Ψυχολογία, οι Εικαστικές Τέχνες, το Θέατρο, η Γραφιστική, τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας.

Ο/Η εμπυχωτής/-ώτρια στη διαδικασία της ανάγνωσης – συζήτησης – έκφρασης και γραφής λειτουργεί υποστηρικτικά για κάθε παιδί, ώστε να μπορέσει να ξεδιπλώσει τις σκέψεις και τα ταλέντα του και να οδηγηθεί σταδιακά στην αυτενέργεια, την αυτοεκτίμηση και τη δημιουργική επικοινωνία με την ομάδα.

Εργαστήρια Φιλαναγνωσίας & Δημιουργικής Γραφής στο Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα

Οκτώβριος - Νοέμβριος 2022

Κάθε Τετάρτη στο Μουσείο συντροφιά με ένα βιβλίο

για παιδιά 5,5 - 8 ετών
με τη συγγραφέα - εκπαιδευτικό Κατερίνα Τζαβάρα

Τετάρτη απόγευμα 6 μ.μ. - 7.30 μ.μ.

Περιορισμένος αριθμός θέσεων

Πληροφορίες - Εγγραφές:
2310229778 & kemif.education@imma.edu.gr

Θα διαβάσουμε βιβλία! Θα μιλήσουμε τα στοιχεία των συγγραφέων!

Θα φτιάχνουμε ιστορίες με κούκλες! Θα ζωγραφίζουμε τις περιπέτειές τους!

Δημιουργικά Εργαστήρια Τέχνης & Φιλαναγνωσίας στο Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα

Ιανουάριος - Μάρτιος 2023

Κάθε Τετάρτη στο Μουσείο συντροφιά με ένα βιβλίο

για παιδιά 5 - 10 ετών
με τη συγγραφέα - εκπαιδευτικό Κατερίνα Τζαβάρα

Τετάρτη απόγευμα 6 μ.μ. - 7.30 μ.μ.

Περιορισμένος αριθμός θέσεων

Πληροφορίες - Εγγραφές:
2310229778 & kemif.education@imma.edu.gr

Θα διαβάζουμε βιβλία! Θα φτιάχνουμε ιστορίες με κούκλες! Θα δημιουργούμε λείψανα ταπεινά!

Θα παίζουμε με την Τέχνη! Θα ανακαλύψουμε τα μυστικά του Μουσείου!

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Η Φιλαναγνωσία και η Δημιουργική Γραφή

προσφέρουν την ευκαιρία στα παιδιά να αγαπήσουν τα βιβλία, να παίξουν με τις λέξεις, να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις, τις επιθυμίες και τα όνειρά τους!

Το Μουσείο

προσφέρει ένα ελκυστικό περιβάλλον που εξάπτει τη φαντασία και τη φυσική περιέργεια των παιδιών και τα παρακινεί να εκφραστούν δημιουργικά, συνδυάζοντας το παιχνίδι και τα εκθέματα με την ανάγνωση βιβλίων!

Θα διαβάζουμε βιβλία!
Θα μαθαίνουμε τα
μυστικά των
συγγραφέων!

Θα φτιάχνουμε ιστορίες!
Θα παίζουμε θέατρο!
Θα εικονογραφήσουμε
τις περιπέτειες των
ηρώων!

Σκοπός των εργαστηρίων

1. Να αγαπήσουν τα παιδιά την ανάγνωση λογοτεχνίας και να αγαπήσουν το μουσείο, ως χώρο ιστορικής γνώσης και ψυχαγωγίας
2. Να λειτουργήσει το μουσειακό περιβάλλον, ως θαυμαστό σκηνικό πραγματικών και φανταστικών ιστοριών
3. Να συγκροτηθεί μια κοινότητα ενεργών αναγνωστών προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας που θα αναπτύσσει τις αναγνωστικές δεξιότητες και τα αναγνωστικά κίνητρά τους (reading engagement) για λογοτεχνική απόλαυση αλλά και μάθηση
4. Να ενθαρρύνουμε την κριτική ανάγνωση και την πολυεπίπεδη δημιουργική έκφραση
5. Να δημιουργηθεί μία ομάδα ευαισθητοποιημένων παιδιών – πολιτών που θα δημιουργούν πρωτότυπο συγγραφικό έργο μέσα στο μουσειακό περιβάλλον
6. Να καλλιεργηθούν κοινωνικές δεξιότητες μέσα σε ένα ελκυστικό πολιτιστικό πλαίσιο εκπαίδευσης

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Περιεχόμενο εργαστηρίων – Δράσεις

- Κάθε Τετάρτη είναι αφιερωμένη σε μία θεματική ενότητα (παιδί και περιβάλλον, η δική μου Θεσσαλονίκη, κ.ά.)
- Αφετηρία έμπνευσης & πεδίο δημιουργικής προσέγγισης ένα βιβλίο παιδικής λογοτεχνίας (ποιήματα, έργα τέχνης)
- Τα παιδιά γνωρίζουν σημαντικά βιβλία της ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας
- Γνωρίζουν τη δομή, τα αφηγηματικά στοιχεία των ιστοριών, τον ξεχωριστό τρόπο εικονογράφησης και απλές τεχνικές για να διαβάσουμε και να γράψουμε ιστορίες μικρής φόρμας (short stories) με δημιουργικό τρόπο
- Αξιοποιούμε τις εμπειρίες των παιδιών, παίζουμε με τις λέξεις, τους δείχνουμε πώς να μην φοβούνται τη γραφή και την ανάγνωση στο σχολείο

Μουσειακό σκηνικό

Εξερευνητική ανακάλυψη

Τεχνικές δημιουργικής γραφής

Εικαστικοί πειραματισμοί

Έργα τέχνης

Ανάλυση εικόνας

Παιχνίδια ρόλων

Βιντεοπροβολές

Τεχνικές εικονογράφησης

Ενεργητική ανάγνωση

Φωτογραφία

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | ΕΛΛΑΔΑ®

«Επιχείρηση: ΜουσείοΓραφή!»

1^ο εργαστήριο

Γνωρίζω τα Μουσεία μέσα από τα βιβλία

Ανακαλύπτω το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα

Τα μουσεία δεν είναι καθόλου βαρετά!

Διαβάζω το αγαπημένο μου βιβλίο μέσα στο Μουσείο

Γίνομαι ΜουσείοΓράφος και σχεδιάζω
το δικό μου αγαπημένο μουσείο!

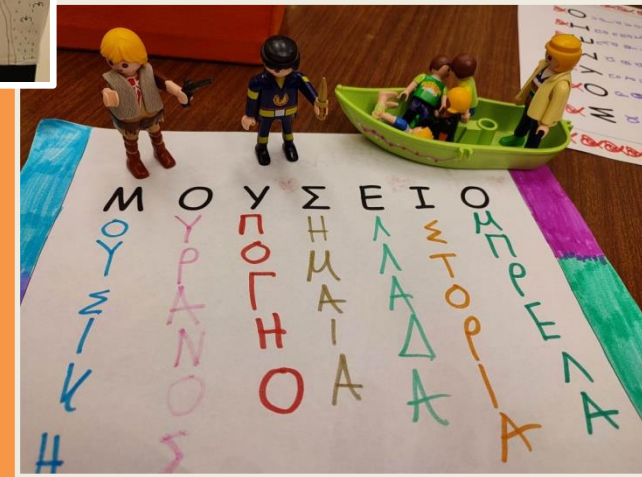

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Παίζω με τη λέξη ΜΟΥΣΕΙΟ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | ΕΛΛΑΔΑ®

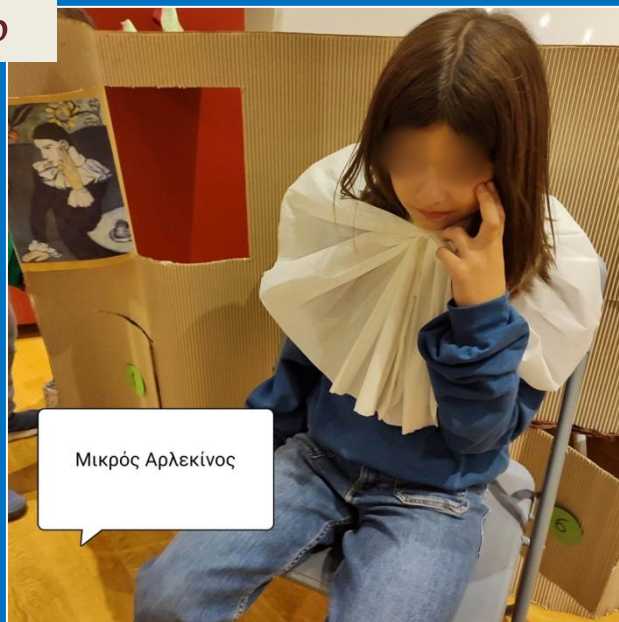
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Βρίσκω την «αναγνωστική γωνιά» μου
στο Μουσείο!

Picasso

Μικρός Αρλεκίνος

Πες το όπως το πορτραίτο!

Θεατρική ανάγνωση

Η κυρία με το καπέλο

Matisse

Ήρωας
Πάυλος Μελάς

Delacroix

Η Ελλάδα
αγωνίζεται για την
ελευθερία της

Υποδύομαι τον ήρωα του πίνακα
ΜΕΣΑ στο Μουσείο!

Ιακωβίδης

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | ΕΛΛΑΔΑ®

«Γράμμα από το βουνό»

2^ο εργαστήριο

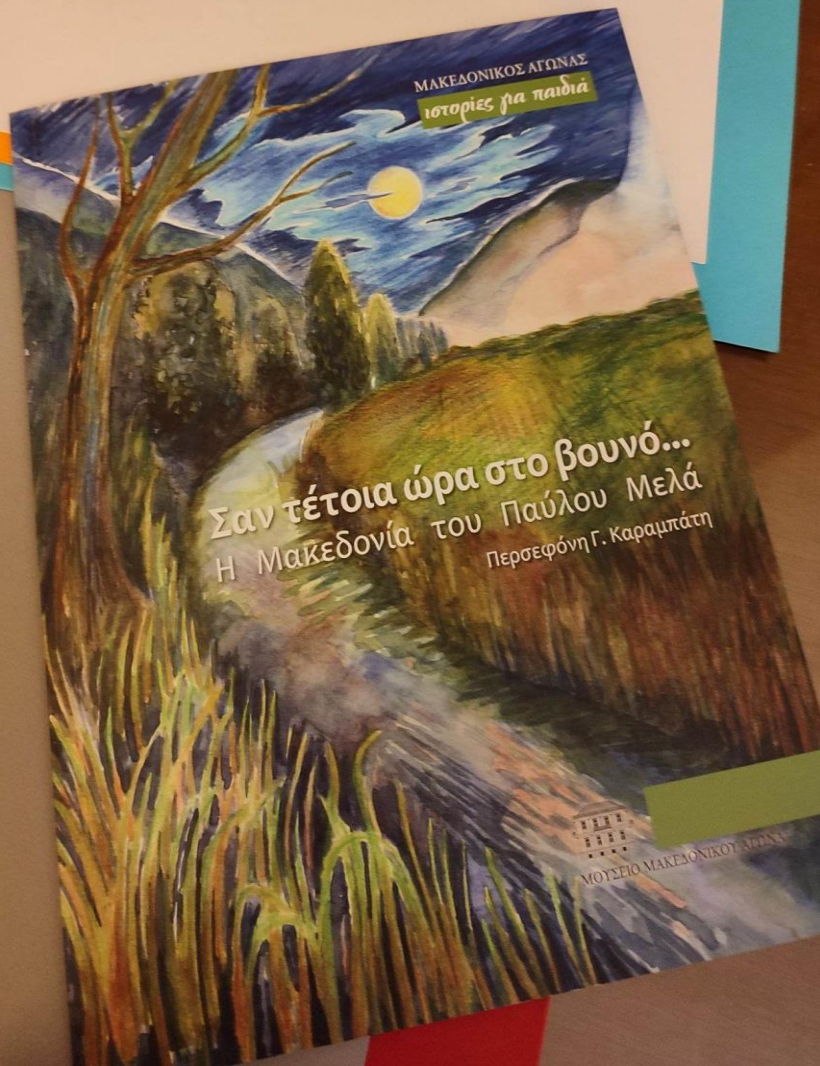
Ένα αφιέρωμα μνήμης στην ιστορία του ήρωα Παύλου Μελά και των αγωνιστών του Μακεδονικού Αγώνα

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

ΖΕ5ΘΧ7# VFX Ω369X Fλβ69X

Αγαπημένη μου Ναταλία,
Σήμερα έχω να πάρω μια δύσκολη απόφαση.
Πρέπει να πάω στο βουνό να πολεμήσω, όμως βλέπω
τα μικρά παιδιά του χωριού, βλέπω την αγωνία τους
και σκίζεται η καρδιά μου. Τι κακό πράγμα ο
πόλεμος! Θέλω από τη μια να γυρίσω πίσω, σε εσάς,
κι από την άλλη με καλεί το καθήκον. Πρέπει να
αγωνιστώ για όλους τους Μακεδόνες!
Σκέφτομαι όμως και τα αγγελούδια μας, τα
καλύτερα παιδιά του κόσμου...
Δώσε μου την καλή σου τύχη και σε λίγο καιρό θα
γυρίσω κοντά σας.
Σ' αγαπώ πολύ, κι εσένα και τα παιδιά.

Ο δικός σου
Παύλος

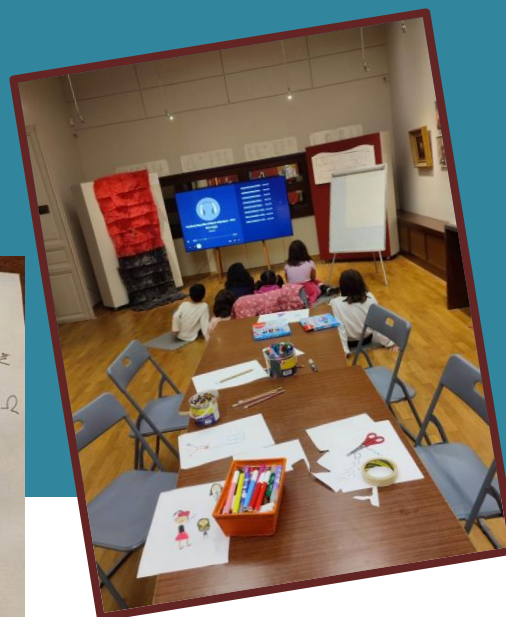
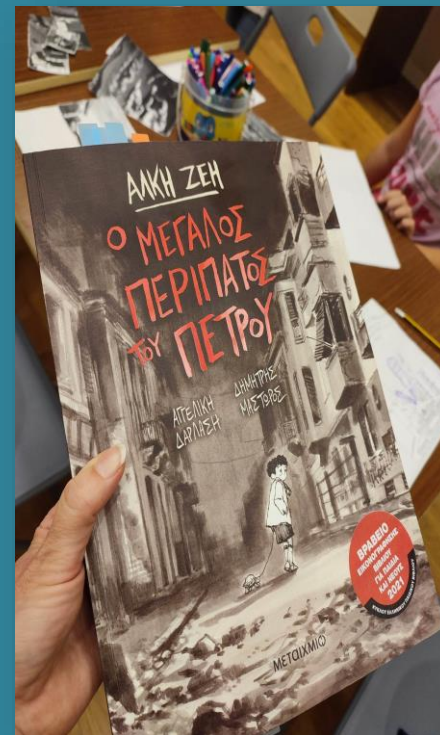
*Οι μικροί Μουσειόφιλοι εμπνεύστηκαν το κείμενο της επιστολής
και συνεργάστηκαν για τη συγγραφή του, μετά την ανάγνωση του βιβλίου και
επιστολών του Π. Μελά στη σύζυγό του, Ναταλία Δραγούμη, από το αρχείο
του ΙΜΜΑ.*

«Ο μεγάλος δρόμος για την Ειρήνη»

3^ο εργαστήριο

Με ένα βραβευμένο graphic novel για οδηγό,
μιλάμε και γράφουμε για την καθημερινή ζωή των παιδιών
στη διάρκεια της Κατοχής

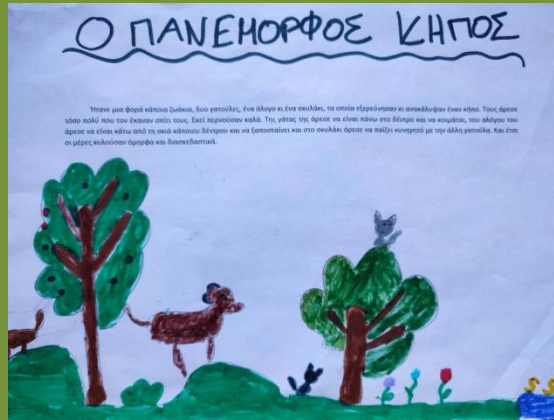
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

«Στον μυστικό μας κήπο...»

4^ο – 5^ο εργαστήριο

Συναισθήματα και συνθήματα ζωής Ένας κήπος για όλους
Η αγάπη για τη φύση και τον άνθρωπο Οικογένεια – Παρέες – Κοινότητα
Η αξία της συνεργασίας, το όνειρο, ο κοινός σκοπός

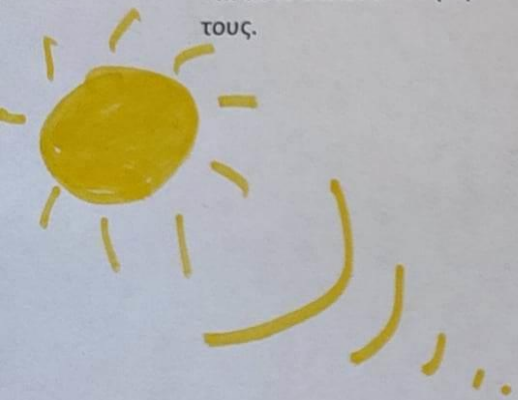
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Μια ζεστή μέρα του καλοκαιριού σε έναν όμορφο καταπράσινο κήπο ενός χωριού, είχε μαζευτεί μια ήρεμη παρέα ζώων. Μια γάτα, ένας σκύλος, μία χελώνα, ένας λαγός και ένα άλογο, είχαν μια συζήτηση κάτω από ένα δέντρο. Μιλούσαν για το τί έπρεπε να κάνουν, επειδή το νερό λιγόστευε χωρίς λόγο, και όλα τα ζώα ήταν πολύ φοβισμένα. Κάποιος πέταξε την ιδέα να ψάξουν για νερό.

Έτσι κι έκαναν. Έφτασαν πολύ πιο μακριά από τον κήπο τους, κοντά στο ποτάμι που έφερνε το νερό του στον κήπο. Ξαφνικά, είδαν ότι εκεί είχε γίνει μια κατολίσθηση και οι πέτρες εμπόδιζαν τη ροή του ποταμού προς τον κήπο.

Τα ζώα ήταν μικρά κι αδύναμα για να μετακινήσουν τους τεράστιους βράχους, ούτε το άλογο μπορούσε μόνο του να κάνει τη δουλειά. Για αυτό κάλεσαν τα μεγαλύτερα ζώα να τους βοηθήσουν. Όλοι μαζί έβαλαν τα δυνατά τους και κατάφεραν να επιστρέψει το νερό στον κήπο τους.

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | ΕΛΛΑΔΑ®

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Από φυσικό υλικό, ποίημα εγώ δημιουργώ!

Κάθε γράμμα οδηγεί σε μία μυστική λέξη
μέσα στα εικαστικά έργα

Ήρθε η ώρα να γράψουμε το δικό μας ποίημα... Για φαντάσου!

Για φαντάσου...

Για φαντάσου ένα ψάρι να πηδούσε απ' το φεγγάρι,
κι άλλα χιλια τόσα αστέρια να του πέφταν απ' τα χέρια,
μέσα στο νερό της λίμνης, μπλουμ βουτιά όλοι μαζί!!
Τότε, το νερό χρυσάφι θα γινόταν, μάνι μάνι,
και οι βάτραχοι από φόβο θα καλούσαν τον στόλο,
να ψεκάσει, να τους σώσει, το χρυσό να μη λερώσει τις ωραίες λιβελοούλες,
όμορφες και ζωηρούλες, όπως πέταγαν τριγύρω στη νυχτερινή γιορτή.

Για φαντάσου αυτό το ψάρι που έπεσε απ' το φεγγάρι

να μην ήξερε κολύμπι και να φώναζε «Βοήθεια! Σώστε με παρακαλώ!

Καταπίνω το χρυσό και κοντεύω να πνιγώ»!

Άντε πάλι ο στόλος να' ρθει, με αντλίες και απόχες, με σειρήνες και καλάμια,

το' μαθαν και τα ποτάμια πως η λίμνη εκεί στην άκρη, μια σταλιά νερό της γης,

θα ρουφούσε στον βυθό της, ψάρια, ναύτες και βατράχια, λιβελοούλες και απόχες,

άστρα κι όλο το χρυσάφι, που το ζήλεψαν οι πάπιες που μαγείρευαν πιλάφι,

με πιπέρι και αλάτι, κολιανδρό και μαϊντανό!

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

«Μια βόλτα στη Θεσσαλονίκη»

8ο εργαστήριο

Με σημείο αναφοράς το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα και τον Λευκό Πύργο, ταξιδεύουμε και γνωρίζουμε την ιστορία της Θεσσαλονίκης μέσα από την αφήγηση του βιβλίου

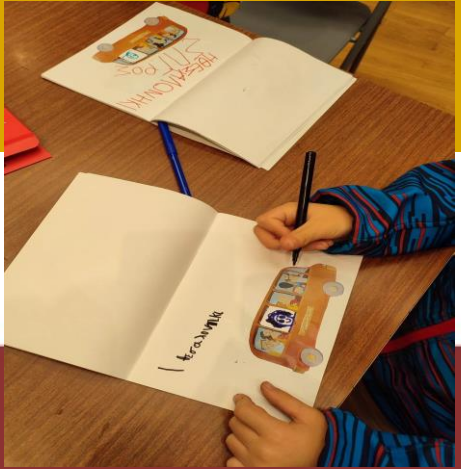
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Η Θεσσαλονίκη η πόλη που ζω
 μου αρέσει γιατί έχει θάλασσα
 και μεγάλη ιστορία. Θέλω
 να πάω οδύσει με τις
 φίλες μου στα μνημεία της.
 Ελπίζω να την γνωρίσετε
 από κοντά.

Θεσσαλονίκη
 μου
 στα χαρτα
 επιδοτη
 θη καεδω
 μου αρεσει επιδο
 κανο βόλτες μαζί σου
 ♥ ♥ ♥

Θα σου γράψω για την πόλη μου
 Η Θεσσαλονίκη είναι η πόλη που γεννήθηκε
 μου αρέσει γιατί έχει μεγάλες
 θάλασσες και ποτάμια κάστρα.
 Έλα να την γνωρίσεις μαζί μου

ΜΟΥΣΕΙΟ
 ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
 ΑΓΩΝΑ
 ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

Το ταξίδι μας στον κόσμο των βιβλίων ήταν συναρπαστικό!
Ανακαλύψαμε τη δύναμη των λέξεων που αλλάζουν το χρώμα στη ζωή μας,
διάθεση στην καρδιά μας
και τροφοδοτούν με καύσιμα τη μηχανή του μυαλού μας!

Γνωρίσαμε τον κόσμο γύρω μας, με τα μάτια των συγγραφέων και των εικονογράφων μας.
Γνωρίσαμε πολλά από τα μυστικά της τέχνης τους. Αυτό μας έδωσε την ευκαιρία να γράψουμε κι εμείς τις δικές μας
ξεχωριστές ιστορίες και να τις ζωγραφίσουμε (δεν είναι τόσο εύκολο όσο φαίνεται, τελικά...).
Κάπως έτσι όμως, η ανάγνωση των βιβλίων μετατρέπεται σε μια φανταστική περιπέτεια!

Για αυτό και το ταξίδι μας συνεχίζεται με καινούργια βιβλία και μυστικές αποστολές στον κόσμο της Τέχνης,
για να γνωρίσουμε νέους προορισμούς!

Γράφω στο τετράδιό μου

ΟΛΝΕΕΣ ΜΟΥ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ

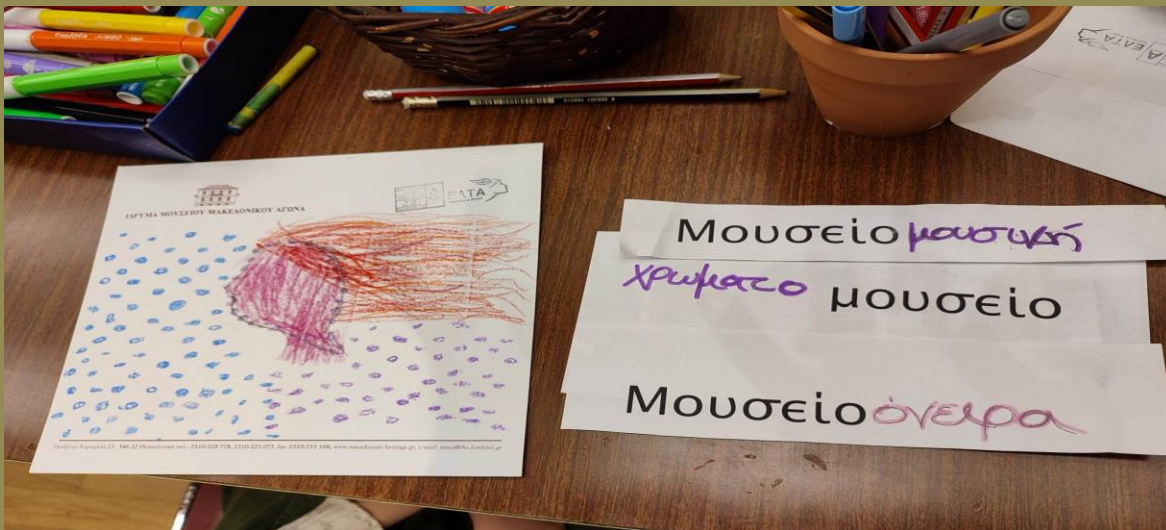
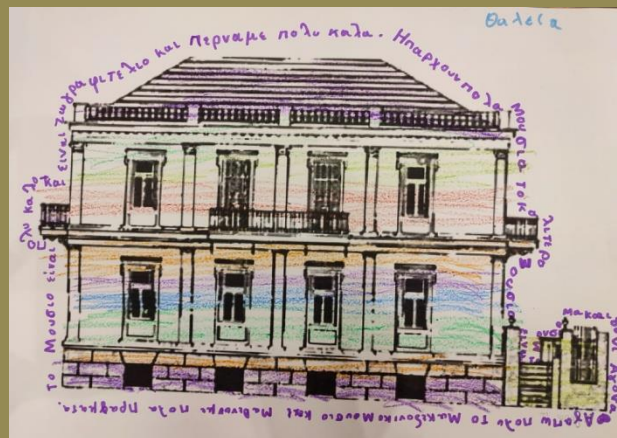
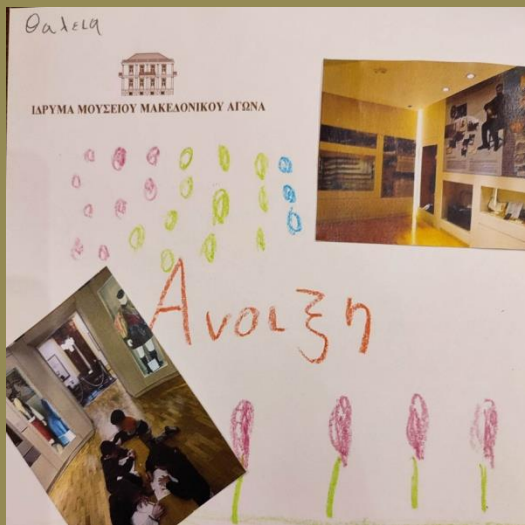

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | ΕΛΛΑΔΑ®

Τρόποι αξιολόγησης παιδιών για τα εργαστήρια του α' κύκλου (βρίσκεται σε εξέλιξη η αξιολόγηση των γονέων)

Με α) καλλιγράφημα για το Μουσείο και β) mobile επιλογής αγαπημένου βιβλίου & δράσης με ζωγραφική και κολλάζ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- ❑ Το Μουσείο αποτελεί **ζωτικό πεδίο ανάδειξης και εφαρμογής της ιστορικής μνήμης** στο σύγχρονο κοινωνικό γίνεσθαι
- ❑ Τα μουσεία είναι οργανισμοί που διαφοροποιούνται στην πορεία του χρόνου, ανάλογα με τις εξελίξεις και **τα συμφραζόμενα κάθε εποχής και κοινωνίας** (Κανάρη & Ράπτου, 2016)
- ❑ **Προσφέρει:** Ποικιλία ερεθισμάτων/ Ελευθερία/ Πολυσημία αντικειμένων/ Ποικιλία τρόπων ερμηνείας ανεξάρτητα και πέρα από τη θεματική του
- ❑ Η **δημιουργικότητα** ανθεί σε περιβάλλοντα που προσφέρουν δυνατότητες πειραματισμού και ανεξαρτησίας, σε περιβάλλοντα που το πρωτότυπο και το αυθεντικό ενθαρρύνονται και εκτιμώνται (Amabile, 1996).
- ❑ **Τα ιστορικά μουσεία μπορούν να αφηγηθούν ιστορίες** από το παρελθόν και να δώσουν ευκαιρίες για ενασχόληση των παιδιών με θέματα σχετικά με την εξέλιξη του ανθρώπου μέσα στον χρόνο, τα επαγγέλματα, τις αλλαγές στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή, την τοπική ιστορία αλλά και σπουδαία ιστορικά γεγονότα μεγάλης εμβέλειας.
- ❑ Το Μουσείο προσφέρει ένα εύφορο έδαφος για να αναπτυχθούν οι δεξιότητες, οι πρωτότυπες ιδέες και τα συναισθήματα των παιδιών. **Η διάδραση με τα εκθέματα συνδέεται και συνδυάζεται αρμονικά με την απόλαυση της ανάγνωσης βιβλίων.**
- ❑ Η **Δημιουργική Γραφή** ξεδιπλώνει την επικοινωνιακή της διάσταση **σε διάλογο με το μουσειακό υλικό και τον μουσειακό χώρο** και προσφέρει ευκαιρίες στα παιδιά για **ανάπτυξη κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων**. Ενισχύει την καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας, των πειραματισμών και της παραγωγής πρωτότυπου συγγραφικού έργου.

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ | ΕΛΛΑΔΑ®

Τα εργαστήρια φιλαναγνωσίας του Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα λειτουργούν κάθε Τετάρτη απόγευμα και διεξάγονται σε όλες τις αίθουσες του Μουσείου. Συμμετέχουν παιδιά νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου από την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Στόχος των εργαστηρίων είναι η εξοικείωση των μικρών μουσειόφιλων με την ανάγνωση λογοτεχνίας και η καλλιέργεια της αγάπης για το βιβλίο, με όχημα την Τέχνη και το μουσειακό υλικό.

Παράλληλα, τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την ιστορία του εμβληματικού νεοκλασικού κτιρίου που στεγάζει το ΜΜΑ,

καθώς και να ανακαλύψουν, μέσα από θεατρικά παιχνίδια, μουσική και ψηφιακές δράσεις, τη διαδρομή των ανθρώπων στη Μακεδονία από το 1821 μέχρι σήμερα.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Amabile, T. M. (1996). *Creativity in Context*. USA: Westview Press.

Macleod, S., Hourston Hanks, L., & Hale, J. (2012). *Museum making: Narratives, architectures, exhibitions*. New York: Routledge.

Κανάρη, Χ. & Ράπτου, Θ. (2016). *Αναζητώντας αφηγήσεις στο μουσείο: Ένα πλαίσιο συνεργασίας και ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών*. Πρακτικά 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Μουσείου Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης & Παιδαγωγικής Εταιρίας Ελλάδος «Προγράμματα Σπουδών - Σχολικά εγχειρίδια: Από το παρελθόν στο παρόν και το μέλλον». Αθήνα: Pierce-Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος

Κιοσσές, Σ. & Δαλακούρα, Ν. (2020). *Μετα-γράφοντας την τέχνη: Μουσεία, πινακοθήκες και χώροι πολιτισμικής κληρονομιάς ως «τόποι» δημιουργικής γραφής*. Αθήνα: Κλειδάριθμος

Κουναλάκης, Ε. (2015). *Δημιουργική γραφή και παιδική ποίηση: Ξεκλειδώνοντας την παιδική δημιουργικότητα*. Πρακτικά 2ου Διεθνούς Συνεδρίου «Δημιουργική γραφή» [Κέρκυρα, 1-4 Οκτωβρίου 2015] / Κωτόπουλος Η. Τριαντάφυλλος, Νάνου Βασιλική (επιμέλεια)

Νικονάνου, Ν. (2009) *Μουσειοπαιδαγωγική: Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Πατάκης

Συμεωνάκη, Α & Γκράτζιου, Β. (2020). *Μουσείο και Δημιουργική Γραφή. Δημιουργία Λογοτεχνικών Κειμένων από μαθητές/τριες Λυκείου*. *Museumedu 7 / Spring*, pp. 114-132

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ